

PŘIBÝVÁ LIDÍ, KTEŘÍ PŘIZNÁVAJÍ, ŽE VOLÍ STRANU JAKO VÝCHODISKO Z NOUZE.

Příznivci pravicových stran ODS a TOP 09 jako hlavní důvod své volby uvádějí nejčastěji strategii do budoucna a úsilí o reformy. Stoupenci KSČM vyzdvihují schopnost strany naslouchat lidem a zachovávat klid, řád, tradice. Celkově přibývá lidí, kteří uvádějí jako důvod volby „je to jenom východisko z nouze“, vysoký podíl těchto lidí „volí z nouze“ sociální demokracii, případně jako protestní hlas KSČM.

Citované výsledky pocházejí z výzkumu STEM provedeného na reprezentativním souboru obyvatel České republiky starších 18 let, který se uskutečnil ve dnech 18.-29. 4. 2012. Respondenti byli vybíráni metodou kvótního výběru. Na otázky odpovídal soubor 1084 respondentů.

STEM se pravidelně každý měsíc ptá lidí, kterou stranu by volili, pokud by se „příští týden“ konaly volby do poslanecké sněmovny. V dubnovém průzkumu jsme se všech lidí, kteří na otázku volby uvedli nějakou stranu, ptali dále na motivy, proč právě tuto stranu by nyní volili.

Respondentům bylo předloženo 12 charakteristik a u každé mohli uvést, do jaké míry tato charakteristika vystihuje jejich volební motivaci.

Přehled na následující straně ukazuje celkové pořadí důvodů pro volbu strany ze souboru všech respondentů – tedy lidí, kteří na otázku, kterou stranu by do poslanecké sněmovny volili, uvedli nějakou stranu.

Vůbec nejsilněji (v pořadí podle podílu rozhodného souhlasu) zaznívá důvod, že strana umí naslouchat lidem a zná jejich problémy. Následují dva důvody strategické a programové – totiž to, že volená strana má jasnou strategii do budoucna a usiluje o podstatné reformy.

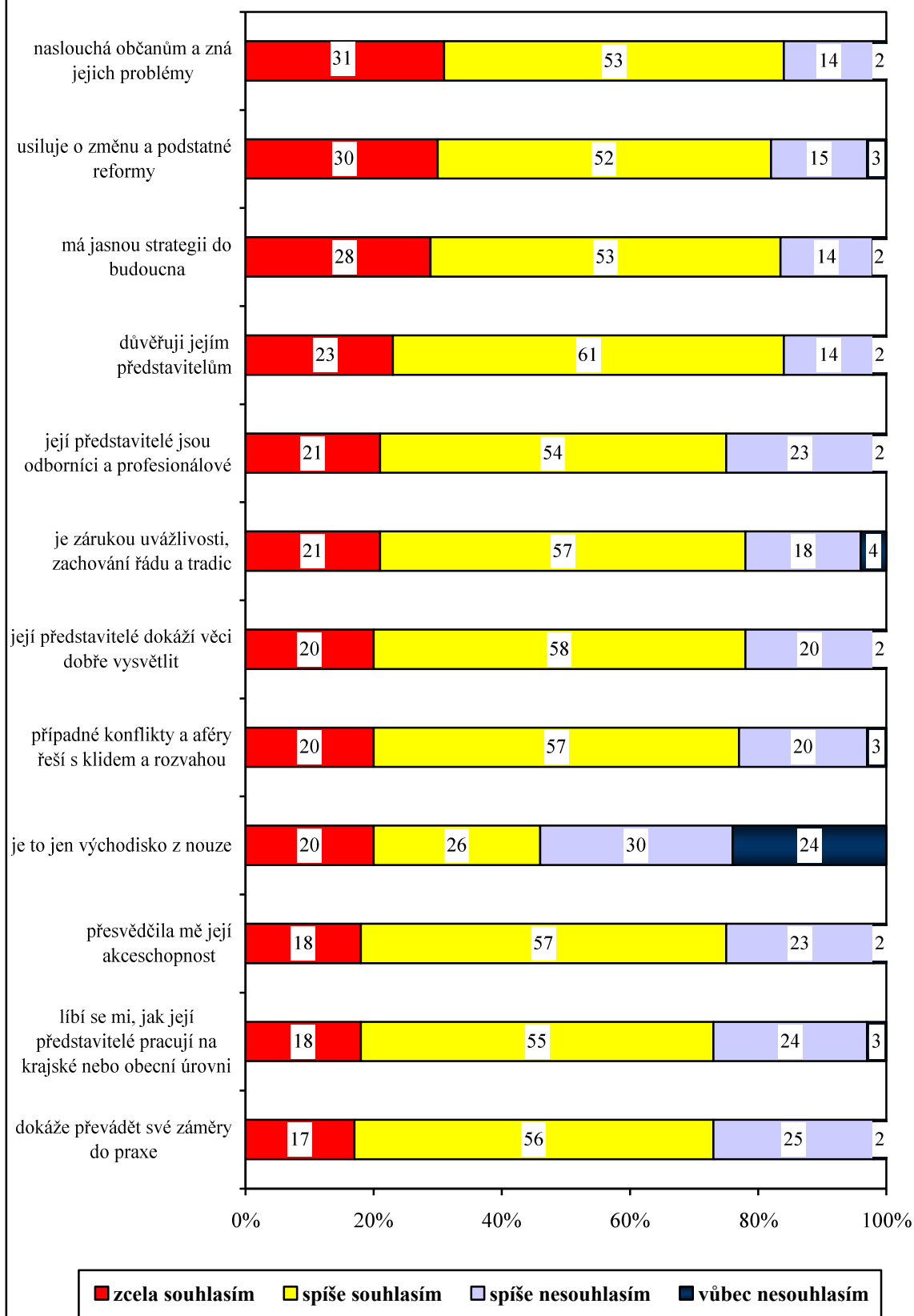
S mírným odstupem následuje blok důvodů „osobnostních“. Lidé volí stranu proto, že věří jejím představitelům, že tito lidé jsou schopni jim věci vysvětlit, jsou to profesionálové, anebo pracují dobře na komunální nebo regionální úrovni.

Naproti tomu až na konci žebříčku „pozitivních důvodů“ je praxe, akceschopnost, tedy to, že strana dokáže své cíle a program skutečně realizovat.

V porovnání se stejně koncipovaným průzkumem z května loňského roku došlo jen k malým změnám. Ubylo lidí, kteří považují představitele stran za profesionály, a zeslábla důvěra ve schopnost realizovat záměry v praxi. Nejzajímavější změnou je posun vzhůru u položky „je to jen východisko z nouze“. Tuto možnost nyní zcela nebo spíše přiznává téměř polovina lidí (v porovnání s květnem 2011 o 4 procentní body víc), což velmi dobře odráží rostoucí nerozhodnost, váhavost, obtíže při hledání strany, která je zárukou pro voliče. Mezi lidmi, kteří uvedli „zcela“ nebo „spíše“ tuto variantu, dominují s téměř 40 % stoupenci ČSSD a dalších 20 % tvoří příznivci KSČM. To může ukazovat na fakt, že mnoho víceméně nerozhodných lidí sahá po protestní volbě (KSČM), anebo akceptuje „menší zlo“ v podobě ČSSD.

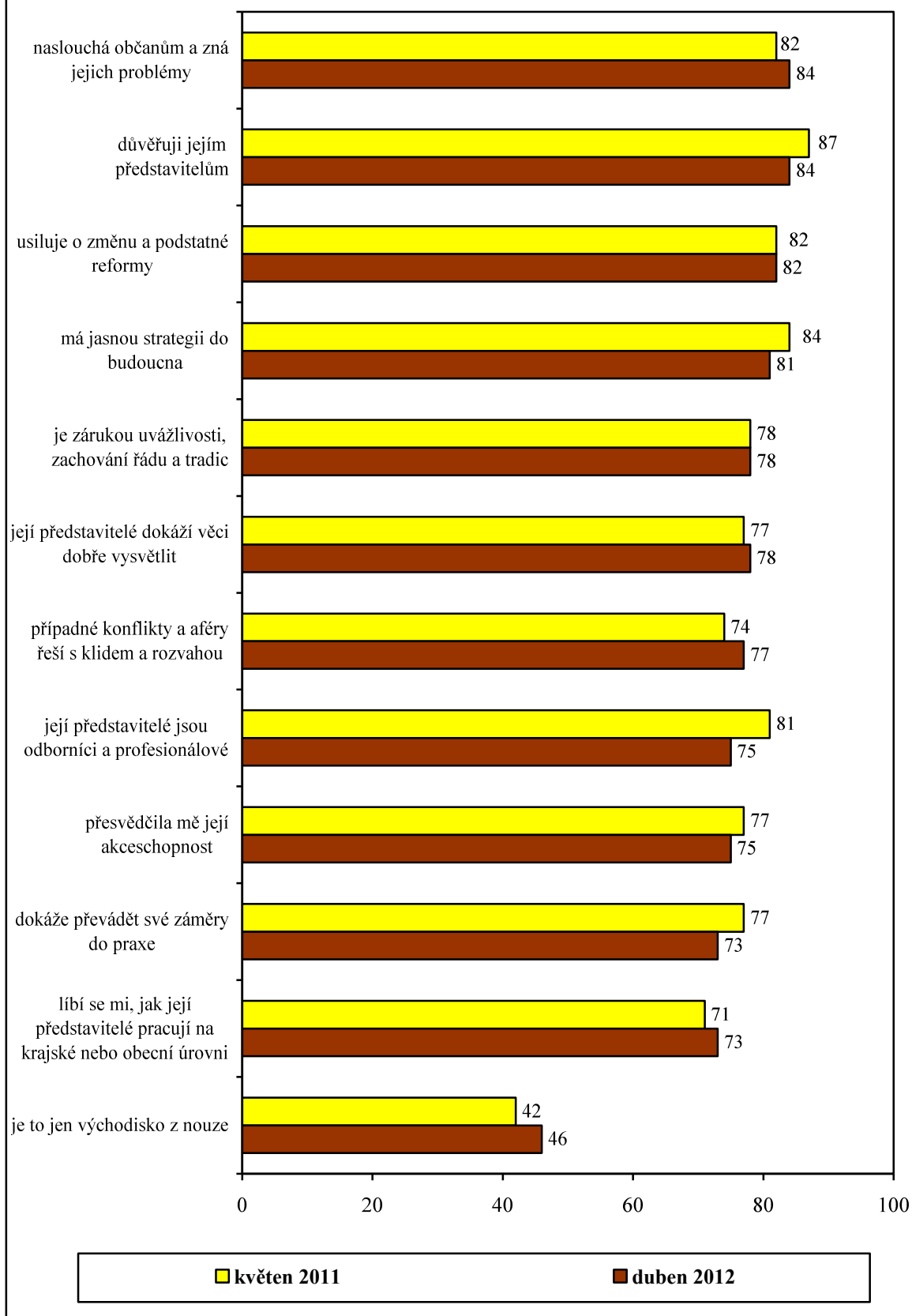
"Proč byste příští týden volil(a) právě tuto stranu? Do jaké míry souhlasíte s následujícími charakteristikami této strany?"

(odpovídali jen lidé, kteří ve volbě uvedli nějakou stranu)

Pramen: STEM, Trendy 4/2012, 791 respondentů starších 18 let

"Proč byste příští týden volil(a) právě tuto stranu? Do jaké míry souhlasíte s následujícími charakteristikami této strany?"
 (jen lidé, kteří ve volbě uvedli nějakou stranu, podíly kladných odpovědí)

Pramen: STEM, Trendy 5/2011, 4/2012

Dvanáct nabízených charakteristik stran bychom mohli rozdělit do pěti skupin:

Skupina	Charakteristika
Představitelé	Důvěřuji jejím vedoucím představitelům
	Její představitelé jsou odborníci a profesionálové
	Líbí se mi, jak její představitelé pracují na krajské nebo obecní úrovni
	Její představitelé dokáží věci dobře vysvětlit
Strategie a reformy	Má jasnou strategii do budoucna
	Usiluje o změnu a podstatné reformy
Akceschopnost	Přesvědčila mě její akceschopnost
	Dokáže převádět své záměry do praxe
Tradice a rozvaha	Naslouchá občanům a zná jejich problémy
	Případné konflikty a aféry řeší s klidem a rozvahou
	Je zárukou uvážlivosti, zachování řádu a tradic
Východisko z nouze	Je to jen východisko z nouze

Srovnávat podíly odpovědí „zcela souhlasím“ (s danou charakteristikou strany) mezi stranami navzájem dává podobný obraz jako porovnávat strany z hlediska pevnosti vztahu k dané politické straně. Jednoznačně nejpevnější voličské jádro mají ze čtyř nejsilnějších stran komunisté, a proto i podíly jejich příznivců, kteří „zcela souhlasí“ s charakteristikami KSČM, jsou vysoké. Zajímavější je porovnání „uvnitř strany“, tedy toho, jaké jsou pro stoupence jednotlivých stran nejčastěji uváděné hlavní důvody volby.

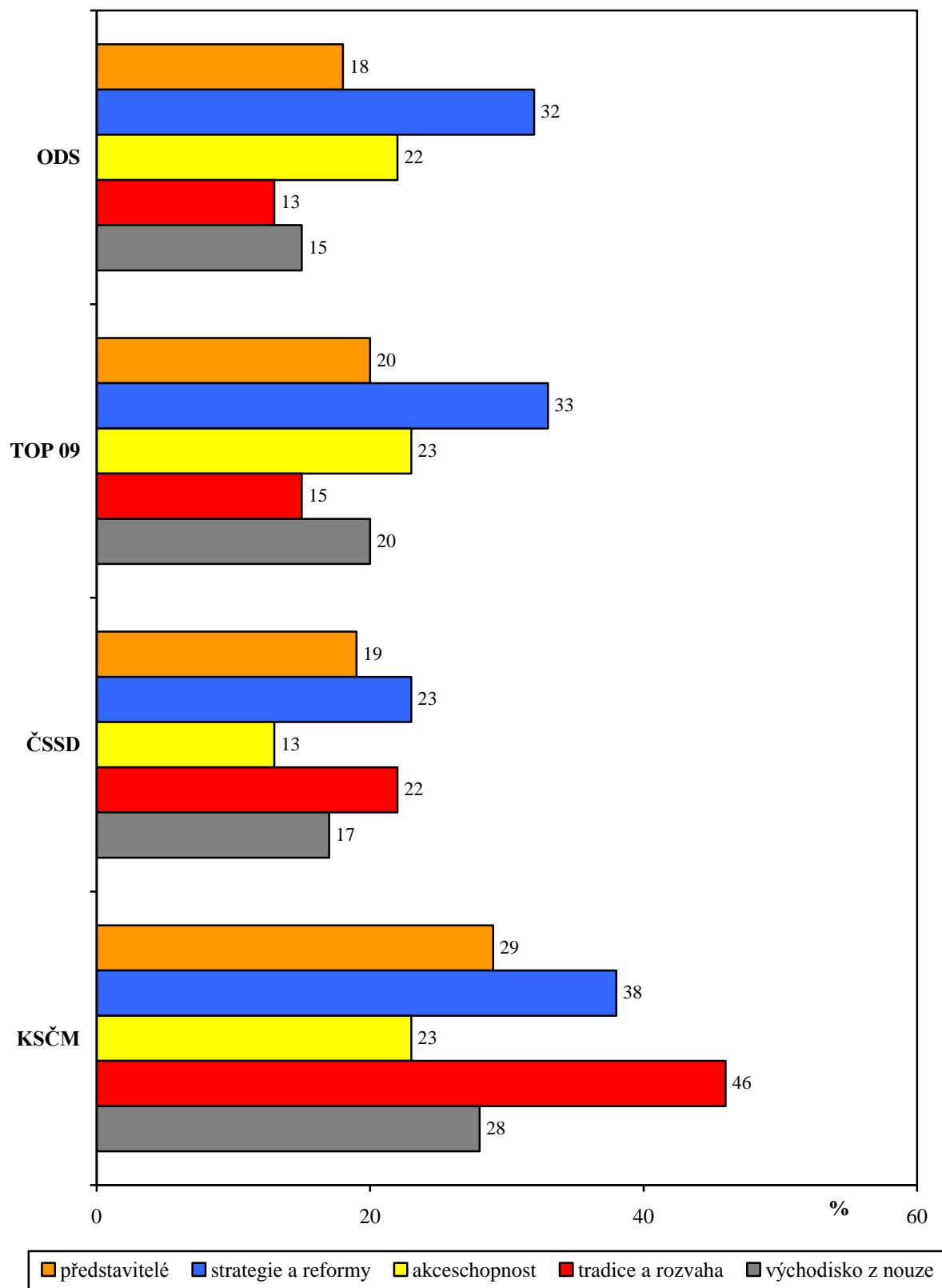
Stoupenci komunistů volí tuto stranu především proto, že umí naslouchat občanům, že je podle nich zárukou pevného řádu a zachování tradic. Stoupenci komunistů jsou přesvědčeni i o tom, že představitelé KSČM v krizových situacích jednají s klidem a rozvahou.

Zcela odlišné důvody motivují stoupence pravice. Ti staví svou volbu především na programové orientaci ODS a TOP 09 a na tom, že tyto strany mají jasnou koncepci do budoucna. V důvěryhodnosti představitelů se v porovnání s loňským rokem obě pravicové strany sblížily, nejhlubší propad důvěry ve své předáky má zřejmě voličstvo ODS za sebou.

Stoupenci sociální demokracie jsou někde mezi těmito póly. Poměrně vyrovnaně jsou jimi uváděny jako hlavní důvod volby strategie strany, schopnost naslouchat a poskytovat řád a jistoty a také důvěra k představitelům. Právě u ČSSD se však proti loňsku prakticky všechny „důvody proč volit“ oslabily a mírně vzrostl podíl „je to jenom východisko z nouze“.

„Proč byste příští týden volil(a) právě tuto stranu? Do jaké míry souhlasíte s následujícími charakteristikami této strany?“ – DUBEN 2012

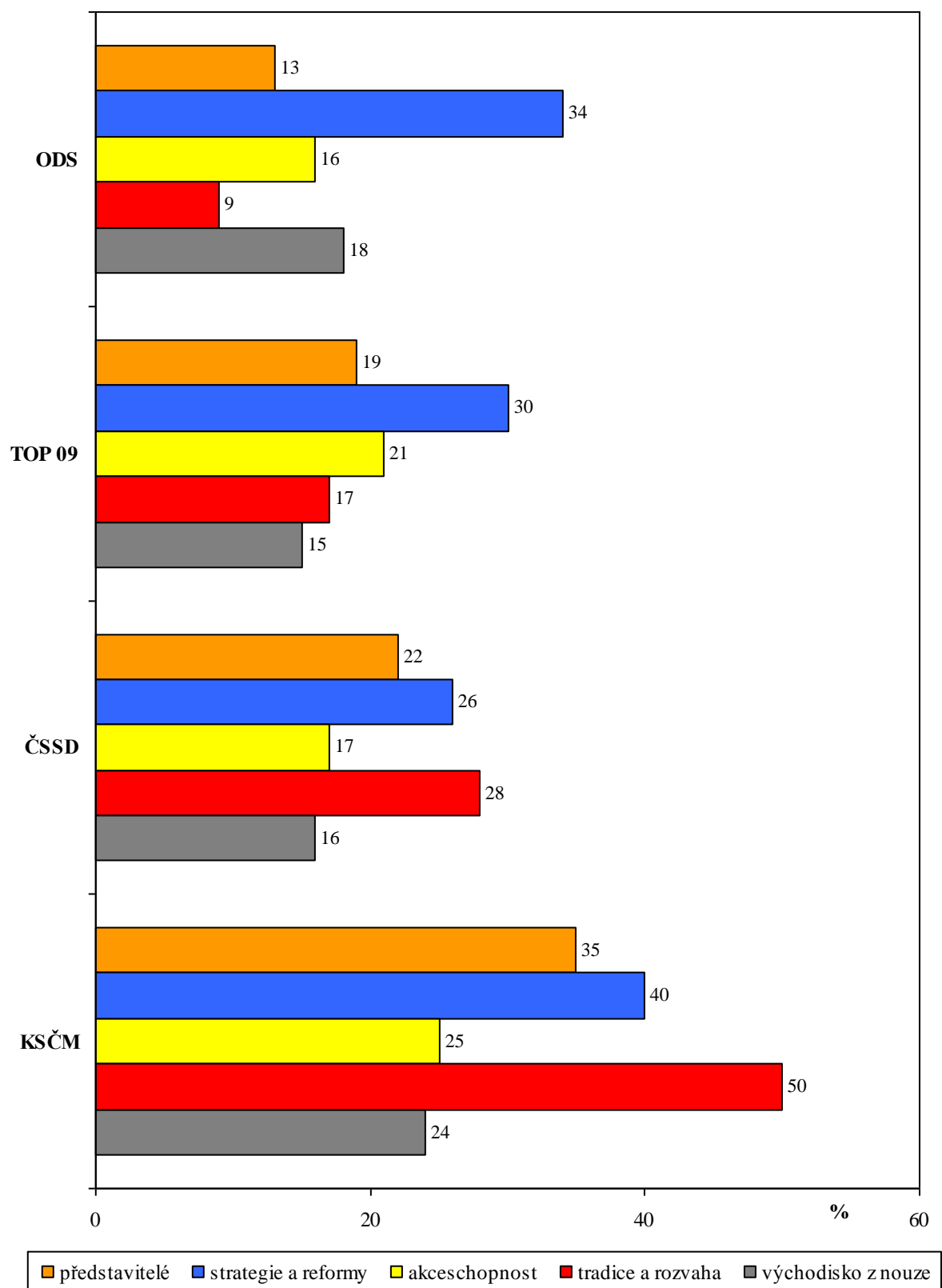
(uvedeny průměrné podíly odpovědi „zcela souhlasím“ v dané skupině charakteristik)

Pramen: STEM, Trendy 4/2012, 791 respondentů starších 18 let

„Proč byste příští týden volil(a) právě tuto stranu? Do jaké míry souhlasíte s následujícími charakteristikami této strany?“ – KVĚTEN 2011

(uvedeny průměrné podíly odpovědí „zcela souhlasím“ v dané skupině charakteristik)

Pramen: STEM, Trendy 5/2011, 907 respondentů starších 18 let